

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

- **Udstedelsesdato:** 19.11.2009
- **1.1 Produktidentifikator**
- **Handelsnavn:** *P400 SR Soluble Support Material*
- **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Stoffets/præparatets anvendelse** Opløselig separeringsmaterial
- **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**
- **Producent / Leverandør:**
Stratasys, Inc. Tel +1 952 937 3000
7665 Commerce Way Fax +1 952 937 0070
Eden Prairie, MN 55344
USA

- **In Europe:**

C.S.B. GmbH Tel.: +49-2151-6520860
Parkstraße 29 Fax: +49-2151-6520869
D-47829 Krefeld E-Mail: info@csb-online.de
Germany
- **E-mail-adresse for den kompetente person, der er ansvarlig for sikkerhedsdatabladet** *sdb@csb-online.de*
- **For yderligere information:** Afdeling produktsikkerhed
- **1.4 Nødtelefon:** Lige som ovenfor

PUNKT 2: Fareidentifikation

- **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**
- **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

GHS09 miljø

- *Aquatic Chronic 2 H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.*
- **Klassificering i henhold til Rådets direktiv 67/548/EØF eller direktiv 1999/45/EF**

N; Miljøfarlig

- *R51/53: Giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.*
- **Klassificeringssystem:**
Produktet er mærkningspligtigt i henhold til beregningsmetoden i "EF's almindelige klassificeringsdirektiv for præparater" i sidste gældende udgave.
- **2.2 Mærkningselementer**
- **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**
Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.
- **Farepiktogrammer**

GHS09

- **Signalord** bortfalder
- **Risikosætninger**
H411 Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
- **Sikkerhedssætninger**
P273 Undgå udledning til miljøet.

(Fortsættes på side 2)

DK

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 1)

P391 Udslip opsamles.

P501 Bortskaffelse af indholdet/beholderen i henhold til de lokale/regionale/nationale/internationale forskrifter.

- **2.3 Andre farer**
- **Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

- **3.2 Kemisk betegnelse: Blandinger**
- **Beskrivelse:** Polymer

· Farlige indholdsstoffer:

CAS: 115-86-6 EINECS: 204-112-2	triphenylphosphat N R50/53 Aquatic Acute 1, H400; Aquatic Chronic 1, H410; Acute Tox. 4, H302	2,5-10%
CAS: 65652-41-7 EINECS: 265-859-8	di-tertbutylphenylphenylphosphat Xi R38 Skin Irrit. 2, H315	< 2,5%

- **Andre ingredienser:** Termoplastisk acrylcopolymer

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

- **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
- **Generelle anvisninger:** Klædningsstykker som er forurenede med produktet skal fjernes.
- **Efter indånding:** Tilførsel af frisk luft, i tilfælde af symptomer skal der søges læge.
- **Efter hudkontakt:**
Vaskes af med rigeligt vand og sæbe.
Søg læge ved vedvarende hudirritation.
Efter kontakt med det smeltede produkt køles hurtigt med koldt vand
Det størknede produkt må ikke trækkes af huden.
Tilkald straks læge
- **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand. Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **Efter indtagelse:**
Skyl munden og drik rigeligt vand.
Søg læge, hvis problemerne er vedvarende.
- **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

- **5.1 Slukningsmidler**
- **Egnede slukningsmidler:**
CO₂ slukningspulver eller vandspraystråle. Større brande bekæmpes med vandspraystråle eller alkoholbestandigt skum.
- **Slukningsmidler, der er uegnede af sikkerhedsmæssige grunde:** Vand i fuld stråle.
- **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
Fosforoxider (f.eks. P205)

(Fortsættes på side 3)

DK

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 2)

- Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)
- **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
- **Særlige værnemidler:** Bær åndedrætsværn.
- **Yderligere oplysninger** Forurennet slukningsvand opsamles separat, det må ikke komme i kloakken.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

- **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Undgå støvdannelse.
Undgå indånding af støv.
Undgå kontakt med øjnene.
- **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:**
Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.
I tilfælde af indtrængen i vandløb eller kloaksystem skal de pågældende myndigheder underrettes.
- **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Opsamles mekanisk.
Bortskaf det opsamlede material i henhold til forskrifterne.
- **6.4 Henvisning til andre punkter**
Information om sikker håndtering se kapitel 7.
Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
Informationer om borskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

- **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**
Sørg for god udluftning/udsugning på arbejdspladsen.
Undgå støvdannelse.
Indånd ikke udviklende støv/røg.
Undgå kontakt med øjnene.
Bemærk grænseværdier.
Undgå kontakt med hud produkt.
- **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:** Der kræves ingen særlige forholdsregler.
- **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
- **Opbevaring:**
- **Krav til opbevaringsrum og beholdere:** Bemærk forskrifter med hensyn til vand.
- **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Ikke påkrævet.
- **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
Opbevares køligt og tørt i tætsluttende beholdere.
Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.
- **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

- **Yderligere anvisninger vedrørende udformning af tekniske anlæg:** Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.
- **8.1 Kontrolparametre**
- **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:**
Overhold alle arbejdspladsrelaterede grænseværdier for støv.

115-86-6 triphenylphosphatGV (DK) 3 mg/m³

- **Yderligere anvisninger:** Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

(Fortsættes på side 4)

DK

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 3)

- **8.2 Eksponeringskontrol**
- **Personlige værnemidler:**
- **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**
 Indånd ikke støv/røg/tåge.
 Undgå kontakt med øjnene.
 Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.
- **Åndedrætsværn:** Særlige forholdsregler kræves ikke om grænseværdierne er ikke overskridt.
- **Håndbeskyttelse:**
 Det er ikke nødvendigt at bruge kemikaliebeskyttelseshandsker.
 Varmeisolerende handsker ved håndtering af hed/smeltet produkt.
- **Øjenbeskyttelse:** Beskyttelsesbriller
- **Kropsbeskyttelse:** Varmeisolerende beskyttelsesbeklædning ved håndtering af hed/smeltet produkt.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

- **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**
- **Generelle oplysninger**
- **Udseende:**
 - **Form:** fast
 - **Farve:** Mørkebrun
 - **Lugt:** syrlig
 - **Lugttærskel:** ikke bestemt
- **pH-værdi:** ikke relevant
- **Tilstandsændring**
 - **Smeltepunkt/smelteområde** ikke relevant
 - **Kogepunkt/kogeområde** ikke relevant
- **Flammepunkt:** > 427°C
- **Antændelighed (fast, i luftform):** ikke bestemt
- **Antændelsepunkt:** ikke bestemt
- **Nedbrydningsstemperatur:** ikke bestemt
- **Selvantændelighed:** Produktet er ikke selvantændeligt.
- **Eksplodingsfare:** Produktet er ikke eksplosivt.
- **Eksplodingsgrænser:**
 - **Nedre:** ikke bestemt
 - **Øvre:** ikke bestemt
- **Brandfremmende egenskaber** ikke relevant
- **Damptryk:** ikke bestemt
- **Densitet ved 20°C:** 1,25 g/cm³
- **Opløselighed i/blandbarhed med**
 - **Vand:** uopløselig
- **Viskositet:**
 - **dynamisk:** ikke relevant
 - **kinematisk:** ikke relevant
- **9.2 Andre oplysninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

DK

(Fortsættes på side 5)

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 4)

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

- **10.1 Reaktivitet**
- **10.2 Kemisk stabilitet**
- **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås**
Temperatur over 300 °C
Ingen nedbrydning ved formålsbestemt opbevaring og håndtering.
- **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Der er ikke kendskab til nogen farlige reaktioner.
- **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **10.5 Materialer, der skal undgås:**
Stærke oxidationsmidler
Alkali
- **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:**
Phosphoroxider (fx P₂O₅)
Carbonmonoxid (CO) og carbondioxid (CO₂)

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

- **11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger**
- **Akut toksicitet:**

 · **Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**
115-86-6 triphenylphosphat

Oral	LD50	1300 mg/kg (mus) 3800 mg/kg (rotte)
Dermal	LD50	> 7900 mg/kg (kanin)

- **Primær irritationsvirkning:**
- **På huden:** Fare for mekaniske irritation af støvpartikler.
- **på øjet:** Fare for mekaniske irritation af støvpartikler.
- **Sensibilisering:** Der er ikke kendskab til nogen sensibiliserende virkning.
- **Yderligere toksikologiske oplysninger:**
Ved faglig korrekt omgang og ved brug i overensstemmelse med den tilsigtede anvendelse forårsager produktet efter vores erfaring og iht. de informationer, der foreligger os, ingen helbredsskadelige virkninger.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

- **12.1 Toksicitet**

 · **Toksicitet i vand:**
115-86-6 triphenylphosphat

EC50/48 h	1,35 mg/l (daphnia magna)
LC50/96 h	0,36 mg/l (regenbueørred (Onchorhynchus mykiss))

- **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.
- **Yderligere økologiske oplysninger:**
- **Generelle anvisninger:** Fareklasse for vand 2 (Selvklassificering): vandforurenende
- **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
- **PBT:** Ikke relevant.
- **vPvB:** Ikke relevant.
- **12.6 Andre negative virkninger** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

DK

(Fortsættes på side 6)

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 5)

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

- **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
- **Anbefaling:** Bortskaffelse ifølge myndighedernes forskrifter.
- **Urensede emballager:**
- **Anbefaling:** Bortskaffes i overensstemmelse med myndighedernes forskrifter.

PUNKT 14: Transportoplysninger

· 14.1 UN-nummer	UN3077
· ADR, IMDG, IATA	
· 14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	UN 3077 MILJØFARLIGT FAST STOF, N.O.S. (triphenylphosphat)
· ADR	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate), MARINE POLLUTANT
· IMDG	
· IATA	ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, SOLID, N.O.S. (Triphenyl phosphate)
· 14.3 Transportfareklasse(r)	
· ADR	
· klasse	9 (M7) Forskellige farlige stoffer og genstande
· Faremærkat	9
· IMDG, IATA	
· Class	9 Miscellaneous dangerous substances and articles.
· Label	9
· 14.4 Emballagegruppe	III
· ADR, IMDG, IATA	
· 14.5 Miljøfarer:	Produkt indeholder miljøfarlige stoffer: triphenylphosphat
· Marine pollutant:	Symbol (fisk og træ)
· Særlige mærkningsbe (ADR):	Symbol (fisk og træ)
· Særlige mærkningsbe (IATA):	Symbol (fisk og træ)
· 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren	Advarsel: Forskellige farlige stoffer og genstande
· Kemler-tal:	90
· EMS-nummer:	F-A,S-F
· 14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden	Ikke relevant.

(Fortsættes på side 7)

-DK

Handelsnavn: P400 SR Soluble Support Material)

(Fortsat fra side 6)

· Transport/yderligere oplysninger:**· ADR**

- **Undtagne mængder (EQ):** E1
- **Begrænsede mængder (LQ)** 5 kg
- **Transportkategori** 3
- **Tunnelrestriktionskode** E

- **UN "Model Regulation":** UN3077, MILJØFARLIGT FAST STOF, N.O.S.
(triphenylphosphat), 9, III

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

- **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**
- **Nationale forskrifter:**
- **Oplysninger vedrørende beskæftigelsesbegrænsning:** Overhold arbejdsbegrænsningerne for unge.
- **Ulykkesregulativ:** Mængdetærsklerne ifølge forordningen om tekniske uheld skal overholdes.
- **Fareklasse for vand:** WGK 2 (Selvklassificering): vandforurenende.
- **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Alle ovenstående angivelser er baseret på vores aktuelle viden, udgør dog ikke nogen tilsikring af produktgenskaber og stifter heller ikke noget kontraktligt retsforhold.

· Risikoangivelser

Denne/disse R-sætning(er) gælder for indholdsstoffen/rne, men er IKKE knyttet til selve præparatet.

H302 Farlig ved indtagelse.

H315 Forårsager hudirritation.

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

R38 Irriterer huden.

R50/53 Meget giftig for organismer, der lever i vand; kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet.

· Datablad udstedt af:

C.S.B. GmbH Phone: ++49-2151 - 652086-0
Parkstrasse 29 Fax: ++49-2151 - 652086-9
D-47829 Krefeld
Germany

· Forkortelser og akronymer:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

- *** Dataene ændret i forhold til tidligere version**

DK